

Asia: VN/19841/2024

Lausuntopyyntö Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä annetun oikeusministeriön asetuksen muuttaminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n (myöh. JUKO) lausunto Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta

JUKO kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiasta seuraavaa:

Ulosottolaitoksen toimipaikoista säädettäessä on huomioitava vaikutukset henkilöstöön ja yhteiskunnalliset vaikutukset yleisellä tasolla sekä suoraan ulosottolaitoksen asiakkaisiin. Ulosoton tarkoitus on ylläpitää uskottavasti ja yhdenvertaisesti velkomiseen liittyvää kokonaisuutta niin, että se on samalla yhteiskunnallisesti hyväksyttävää. Velallisen on mm. saavuttava ulosottoselvitykseen ulosottomiehen määräämänä ajankohtana lähimpään toimipaikkaan. Toimipaikkojen sijaintia ja määrää tarkasteltaessa onkin huomioitava kustannukset virastolle, vaikutukset henkilöstöön ja vaikutukset velallisiin.

Toimipaikkauudistus on välttämätön, mutta sen vaikutuksia ei ole riittävästi arvioitu. Toimipaikkoja lakkautetaan kerralla suuri määrä (35 toimipistettä), joka voi vaikuttaa yllättävällä tavalla henkilöstöön, velallisiin ja myös lisätä kustannuksia. Toimipisteiden laaja karsinta vaikuttaa suoraan henkilöstön työn tekemisen tapaan. Toimitusmatkat pitenevät ja etätyöt lisääntyvät tavalla, jota ei ole asetusluonnoksessa arvioitu. Toimitusmatkalle on noudettava aineistoa ja varusteita toimipisteestä/virkapaikalta, joka saattaa uudistuksen jälkeen sijaita jopa yli 100 kilometrin päässä. Toimitusmatkaan tulee väistämättä elementtejä, jotka lisäävät matkaan käytettyä aikaa ja venyttävät työaikaa. Tämä johtaa siihen, että ulosottoyöstä nykyistä suurempi osa kuluu toimitusmatkaan, mikä johtaa siihen, että ulosottoon tarvitaan lisää resursseja tehokkaan ulosottotoiminnan järjestämiseen. Yhteiskunnassa häätöjen ja realisointien määrät ovat kasvaneet ja työtä tehdään jo nyt niukoilla resursseilla. Ulosotossa on kyse luottoyhteiskunnan ylläpitämisestä ja

verotulojen sekä muiden julkisoikeudellisten saatavien luotettavasta ja tehokkaasta perinnästä. Toimipisteverkon tarkastelussa henkilöstön aseman ja em. perusteiden tulisi olla keskiössä.

Ulosottomiehen on noudatettava laissa säädettyä menettelyä ja toimittava asianosaisten oikeusturvaa toteuttavalla tavalla. Toimitusmatkojen tarve säilyy toimipaikkaverkoston muutoksista huolimatta ennallaan, eikä lain sääntelystä voi poiketa eikä asianosaisten oikeusturvaa heikentää toimitusmatkojen ja matka-aikojen kasvamisen vuoksi. Tämä on huomioitava työn organisoinnissa jatkossa, jos toimipaikkoja vähennetään lausunnolla olevaa esitystä vastaava määrä. Mikäli suunnitellut lakkautukset toteutetaan, tämä on huomioitava Ulosottolaitoksen resursoinnissa.

JUKO ehdottaa, että toimipisteiden määrää ja sijaintia tarkastellaan vielä uudelleen niin, ettei lakkauttamisesta aiheudu kohtuutonta haittaa viraston henkilöstölle ja velallisille. Toimipaikkaverkoston tarkastelussa tulisi lakkautukset kohdistaa niihin toimipaikkoihin, joiden lakkauttamisen haitat pystytään hallitsemaan.

Salminen Minna
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry